

Κυριακή 16η Ἰουλίου 2023

Κυριακή τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Δ΄
Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

(Ματθ. 5, 14 – 19).

«ἰῶτα ἔν ἧ μία κεραία» (Ματθ. 5, 18).

Σήμερα τιμοῦμε τούς ἥρωικούς καί θεοφόρους Πατέρες, οἱ ὅποιοι τό ἔτος 451 ἀγωνίστηκαν γιά νά ἐξασφαλίσουν τήν πίστη μας στόν Ἰησοῦ Χριστό ὡς τέλειο Θεό καί τέλειο ἄνθρωπο. Στή Θεία Λειτουργία ἀκούσαμε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τήν ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλία τοῦ Κυρίου. Ὁ Χριστός μέ ξεκάθαρο τρόπο μᾶς λέγει ὅτι οἱ ἀρχές τῆς πίστεως δέν εἶναι ρευστές καί συζητήσιμες. Εἶναι συγκεκριμένες, παγιωμένες, καί ἀπόλυτα σταθερές. Τονίζει μάλιστα αὐτή τή σταθερότητα τῆς διδασκαλίας Του λέγοντάς μας πώς: «ἰῶτα ἔν ἧ μία κεραία οὐ μή παρέλθῃ ἀπό τοῦ νόμου ἕως ἄν πάντα γένηται»!

Ὁ Κύριος ἐμμένει στήν ἀκρίβεια τῆς πίστεως, διότι θέλει νά μᾶς δείξει πρῶτον, τή σταθερότητα καί τό ἀναλλοίωτο τοῦ Θεοῦ καί δεύτερον, πόσο σημαντικό εἶναι αὐτό γιά τή σωτηρία μας.

Στήν ἐποχή μας δέν ἀρέσει νά μιλάμε γιά δόγματα. Τά κάθε εἶδους δόγματα ἐγκλωβίζουν τή σκέψη καί χτίζουν τείχη μίσους καί διχασμοῦ. Τά δόγματα εἶναι προκαθορισμένες ἰδεολογίες, πού δέν ἐπιδέχονται ἀμφισβήτηση. Εἶναι γνώμες καί ἀπόψεις, πού ἄλλοτε ἀποδεικνύονται καί ἄλλοτε ἐπιβάλλονται ὡς ἀξιώματα. Τά δόγματα κάποιος τά δέχεται ἢ τά ἀπορρίπτει, σέ καμία περίπτωση ὅμως δέν τά συζητάει. Αὐτό συμβαίνει μέ τά δόγματα τῶν διαφόρων θρησκειῶν ἢ τῶν διαφόρων πολιτικῶν κομμάτων. Τά δόγματα εἶναι ἀνθρώπινα κατασκευάσματα. Εἶναι δημιουργήματα τῆς σκέψης καί λειτουργοῦν ὡς βάσεις, ἐπάνω στίς ὁποῖες χτίζονται οἱ ἀπόψεις καί οἱ γνώμες.

Μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη, ὅμως, τό θέμα εἶναι διαφορετικό. Τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι ἀνθρώπινα ἐπινοήματα. Τό ὀρθόδοξο δόγμα δέν

ἐγκλωβίζει οὔτε διχάζει. Τό ὀρθόδοξο δόγμα ἐπιδέχεται ἔρευνα καί χωράει τόν διάλογο. Τό ὀρθόδοξο δόγμα εἶναι τό δῶρο τοῦ Θεοῦ στήν ἀνθρωπότητα. Εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ. Τό ὀρθόδοξο δόγμα παρουσιάζει τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἐνεργεῖ ὁ Θεός, τά γνωρίσματα τῆς ταυτότητάς Του, τή διαδικασία μέ τήν ὁποία πλάθει τόν κόσμο καί τίς ἐνέργειες μέ τίς ὁποῖες σώζει τόν ἄνθρωπο. Ὅλ' αὐτά δέν εἶναι ἀνθρώπινες ιδέες καί σκέψεις. Εἶναι ἀλήθειες, πού τίς φανερώνει ὁ Θεός, τίς ξεδιπλώνει καί τίς παρουσιάζει στούς πιστούς Του καί τούς προσκαλεῖ νά τίς βιώσουν καί ὄχι ἀπλῶς νά τίς ἐνστερνιστοῦν. Τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ζωή, δέν εἶναι σκέψεις. Ὅποιος τά ἀμφισβητεῖ ἢ τά ἀρνεῖται δέν διαγράφεται ἀπό κάποιον σύλλογο ἢ ἀπό κάποιο κόμμα, στερεῖται τήν ἀληθινή ζωή καί βιώνει τόν κάθε εἶδους θάνατο.

Ὡς θεϊκή ἀποκάλυψη, λοιπόν, τά δόγματα τῆς πίστεως μας εἶναι σταθερά καί ἀναλλοίωτα μέχρι τήν παραμικρότερη λεπτομέρεια. Τά δόγματα διαζωγραφίζουν τόν Θεό καί τό θέλημά Του γιά τόν

άνθρωπο. Ἄφοῦ ὁ Θεός δέν ὑφίσταται τροποποιήσεις
 καί ἀλλοιώσεις, ἔτσι καί τά λόγια πού Τόν περιγρά-
 φουν δέν εἶναι δυνατόν νά τροποποιοῦνται καί νά
 ἀλλοιώνονται μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου. Μπορεῖ ὁ
 τρόπος πού παραδίδονται στήν κάθε ἐποχή νά εἶναι
 διαφορετικός, τό περιεχόμενο ὅμως παραμένει τό
 ἴδιο καί ἀπαράλλακτο. Ὁ Χριστός λέγει πώς δέν
 πρόκειται νά θιγεῖ, νά ἀλλάξει, νά χαθεῖ, νά
 ἀναδιαμορφωθεῖ «ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία» ἀπό τήν
 ἀλήθεια καί τούς ὅρους τῆς πίστεως, διότι αὐτά εἶναι
 ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ. Ὅπως ὁ Θεός δέν ἀλλάζει,
 ἔτσι καί τά λόγια πού Τόν περιγράφουν δέν
 ἀλλάζουν. Μπορεῖ κάποιος νά ψάξει τά δόγματα, νά
 τά ἐρευνήσει, νά ἀμφιβάλει γι' αὐτά, δέν μπορεῖ
 ὅμως νά τά διαγράψει, δέν μπορεῖ νά τά διαμορφώ-
 σει σύμφωνα μέ τή δική του σκέψη. Ἄν τό κάνει
 αὐτό, δέν ἀναφέρεται στόν Θεό πού παρουσιάζουν
 τά δόγματα, ἀλλά σ' ἓναν θεό δικῆς του ἔμπνευσης
 καί κατασκευῆς, ὁ ὁποῖος δέν ὑπάρχει. Ἡ Ἐκκλησία
 δέν μπορεῖ κάθε ἐποχή νά ἀλλάζει τή δογματική της

διδασκαλία, διότι θά ἦταν σάν νά προσπαθεῖ σέ κά-
θε ἐποχή νά ἀλλάξει τόν Θεό της.

Ὁ δεύτερος λόγος, πού ὁ Κύριος λέγει ὅτι «ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία» ἀπό τήν ἀλήθεια δέν πρό-
κειται νά χαθοῦν μέσα στόν χρόνο, εἶναι ἐπειδή οἱ
ἀρχές τῆς πίστεως εἶναι οἱ ὁδηγίες τῆς ζωῆς τοῦ
πιστοῦ. Τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ τρόπος
μέ τόν ὁποῖο σώζεται ὁ ἄνθρωπος. Τά δόγματα δέν
εἶναι κανόνες καί θεωρητικά λόγια. Δέν ὑπάρχουν
γιά νά κάνουν τούς ἀνθρώπους ἠθικούς καί νά δια-
μορφώνουν «καλά παιδιά» στήν κοινωνία. Τά δόγ-
ματα εἶναι ἡ περιγραφή τοῦ Θεοῦ, ἡ περιγραφή τοῦ
αὐθεντικοῦ ἀνθρώπου, ἡ περιγραφή τῆς ἀληθινῆς
σωτηρίας, ἡ φανέρωση τοῦ Παραδείσου μέσα στό
παρόν. Τά δόγματα εἶναι ἡ ἀλήθεια πού μᾶς λείπει.
Εἶναι οἱ ὁδηγίες χρήσης τῆς ὑπαρξῆς μας, τίς ὁποῖες
χάσαμε ὅταν ἀποκοπήκαμε ἀπό τόν Θεό. Ἐάν χά-
σουμε ἓνα γιῶτα ἢ μιά ὀξεία ἀπ' αὐτές τίς ἀλήθειες,
χάνουμε τήν ἀλήθεια στό σύνολό της. Ἡ παραμικρή
ἀλλαγὴ τοῦ δόγματος εἶναι καθάρηση ὅλου τοῦ
δόγματος. Εἶναι ὅπως στίς συνταγές. Ἐάν ἀλλάξεις

Ένα και μόνο ύλικό, αλλάζεις όλο τό αποτέλεσμα. Αυτό συμβαίνει, διότι τά δόγματα δέν έχουν νά κά-
νουν μ' ένα κομμάτι τῆς ζωῆς μας ἢ μέ τό πνευματι-
κό μέρος τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἀλλά ἀφοροῦν ὅλη τή ζωή
μας καί τήν ὑπαρξή μας στό σύνολό της.

Ἡ ἐμμονή τοῦ Κυρίου στίς παραμικρότερες λε-
πτομέρειες τοῦ θείου νόμου δέν εἶναι ἕνας ψυχασθε-
νικός καταναγκασμός. Δέν εἶναι ἕνας μωροεγωισμός.
Εἶναι ἡ ἐκδήλωση τῆς θεϊκῆς ἀγάπης γιά μᾶς. Εἶναι
ἡ φανέρωση τῆς φροντίδας τοῦ Κυρίου γιά τή σωτη-
ρία μας καί τή ζωή μας. Μή διαστρέψουμε τά δόγ-
ματα τῆς Ἐκκλησίας σέ ιδέες. Δέν εἶναι ιδέες. Εἶναι
ἡ ἀληθινή ζωή. Ἄς τά σπουδάσουμε. Ἄς τά
μελετοῦμε. Ἄς τά ἐφαρμόζουμε. Ἀκόμη καί ἂν κά-
νουμε λάθη καί ἁμαρτίες, μήν προσπαθοῦμε νά τά
ξεχάσουμε, νά τά ἀλλάξουμε καί νά
ἀπομακρυνθοῦμε ἀπ' αὐτά. Ὅσο βιώνουμε τήν πί-
στη μας, τόσο ἡ σχέση μέ τόν Θεό θά παραμένει
ὕγιής καί ζωντανή καί ἡ πορεία μας πάνω στή γῆ θά
εἶναι πορεία πρὸς τόν οὐρανό, πρὸς τήν ἀγκαλιά, τήν
ἀγάπη καί τή δόξα τῆς αἰωνιότητος. Ἀμήν.